

Klachtnummer 2024/066

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], leerling van [school], school voor Praktijkonderwijs, te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 25 maart 2024 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [coördinator ondersteuning en begeleiding], coördinator ondersteuning en begeleiding (verder: de coördinator), [bouwcoördinator onderbouw], bouwcoördinator onderbouw (verder: de bouwcoördinator), [docent I], docent op de school (verder: docent I), [docent II], docent op de school (verder: docent II), [adjunct-directeur], adjunct-directeur (verder: de adjunct-directeur), [coach], docent en coach van [leerling] in schooljaar 2022/2023 (verder: de coach) en de gymdocent van 2022-2023, waarvan klaagster de naam niet meer kan achterhalen (verder gezamenlijk: verweerders). De Commissie heeft op 12 juni 2024 van mr. N. Bougrina, werkzaam bij het bestuur, optredend als gemachtigde van verweerders (verder: de gemachtigde school en bestuur), een verweer ontvangen.

Klaagster en verweerders zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 24 juni 2024. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klaagster;
- [begeleidster leerling], begeleidster [leerling] (verder: begeleidster van [leerling]);
- [begeleider leerling], begeleider [leerling] (verder: begeleider van [leerling]);
- [gemachtigde van klaagster], gemachtigde van klaagster (verder: de gemachtigde van klaagster);
- de adjunct-directeur;
- [coördinator leerjaar 2 en 3], coördinator leerjaar 2 en 3 (verder: de coördinator leerjaar 2 en 3);
- de gemachtigde school en bestuur.

Feiten en omstandigheden

[leerling] is in het schooljaar 2022/2023 ingestroomd vanuit het speciaal basisonderwijs en zit nu in leerjaar 2 van de school. Volgens de instroom- en toetsgegevens is het uitstroom profiel "arbeid" het meest passend voor [leerling]. [leerling] en het gezin worden ondersteund door twee hulpverleners van het Jeugdteam [vestigingsplaats] en twee familieleden vanuit het PGB.

II. Standpunt van klaagster

Inleidend op de klachtonderdelen voert klaagster het volgende aan:

[leerling] is geen prater, zoals bekend bij de leerplichtambtenaar, het jeugdteam en de docenten. Dit werd in 2016 vastgesteld door een psycholoog. Zijn neef en nicht proberen dit te veranderen. Zijn mutisme maakt het moeilijk om emoties te uiten, wat negatieve impact heeft gehad.

De klachten van klaagster -ter zitting geverifieerd- bestaan uit de volgende onderdelen:

Klachtonderdeel 1: Onveilig gevoel op school/niet serieus genomen.

Onveilig gevoel op school

[leerling] voelt zich fysiek onveilig op school vanwege voortdurende conflicten met medeleerling [medeleerling] (verder: de medeleerling). Deze situatie is volgens [leerling]s moeder slecht aangepakt door de school. Het conflict escaleerde vorig jaar toen de moeder van de medeleerling [leerling] op het schoolterrein bedreigde en later stalkte. Ondanks herhaalde verzoeken om een gesprek met de moeder van de medeleerling, is dit niet gerealiseerd. De moeder van [leerling] heeft melding gemaakt bij de politie, maar kreeg het advies de zaak met de school en de moeder van de medeleerling op te lossen. De schoolfunctionarissen, de coördinator en de bouwcoördinator, suggereerden dat [leerling] op zijn hoede moest zijn vanwege de geestelijke problemen van de medeleerling, wat bijdroeg aan [leerling]s gevoel van onveiligheid. Daarnaast werden er onterechte meldingen gedaan over [leerling] bij de wijkagent en bureau Halt, wat voor extra onrust zorgde. De situatie heeft ernstige gevolgen voor [leerling]s gevoel van veiligheid en welzijn op school.

Niet serieus genomen

[leerling] voelt zich niet gehoord, gezien of serieus genomen op school, wat hem tegenhoudt om naar school te gaan. Zijn ervaringen worden ondersteund door instanties, maar wanneer moeder zaken aankaart, worden ze vaak afgedaan, bijvoorbeeld door opmerkingen van de adjunct-directeur en de coördinator. [leerling] werd brutaal onderbroken tijdens gesprekken en 'idiotie' verweten, wat moeder als een provocatie beschouwt. [leerling] moest zelf een stageplek vinden, omdat de school niet wilde bemiddelen. Afspraken die in gespreksnotities staan, worden niet nagekomen.

Klachtonderdeel 2: Grensoverschrijdend gedrag door docenten.

Het is meerdere keren voorgekomen dat docenten zijn binnengevallen terwijl [leerling] in het toilet was.

Recentelijk, 29 januari 2024, heeft docent I [leerling] in de toiletruimte verrast. Toen de bouwcoördinator op de gang hierachter kwam, vertelde zij dat zij [leerling] zou begeleiden naar het toilet en dat hij anders niet mocht gaan. [leerling] durfde er niet tegenin te gaan.

Klachtonderdeel 3: Pestgedrag.

[leerling] mag sinds september 2023 niet deelnemen aan gym, ondanks dat hij dit wel graag wil. Vorig jaar mocht hij ook niet mee op een schoolreisje naar een museum vanwege een later ontcrachte diefstalbeschuldiging, wat onterecht bleek en buitenproportioneel was. Meerdere docenten, zoals de coördinator en de bouwcoördinator, hebben [leerling] ongepast behandeld, waaronder uitschelden en schreeuwen. Ook kreeg hij een schouderduw van adjunct-directeur. [leerling], die moeilijk spreekt, heeft eerder psychologische hulp gekregen, maar de school lijkt weinig rekening te houden met zijn kwetsbare situatie. Van november 2023 tot februari 2024 was [leerling] thuis vanwege deze situatie. Hoewel een re-integratieplan in februari 2024 werd besproken, werd hij alsnog buitengesloten van leuke lessen zonder duidelijke uitleg.

[leerling] is meerdere keren onterecht ongeoorloofd absent gemeld. Ook wanneer [leerling] telefonisch of per mail wordt ziekgemeld door zijn moeder wordt hij ongeoorloofd absent gemeld. Tijdens de sportdag van afgelopen schooljaar is [leerling] door een wesp gestoken, waarna hij onwel naar huis is gegaan. Ook toen is hij op ongeoorloofd absent gezet, nog een voorbeeld van foutieve aanwezigheid/afwezigheid meldingen.

Klachtonderdeel 4: Inhoud leerlingendossier.

Klaagster stelt dat de klachtonderdelen later met het leerlingendossier kunnen worden ondersteund. Het leerlingendossier ondergaat nu wijzigingen, omdat er onwaarheden in staan. De directeur heeft hier opdracht toe gegeven, maar wanneer het leerlingendossier voltooid is is nog niet zeker. Als gewenste maatregel noemt klagster 'dat [leerling] van school afgaat met een feitelijk juist leerlingendossier'.

III. Standpunt van verweerders

Voordat verweerders inhoudelijk op de klachtonderdelen ingaan geven zij een uiteenzetting van de diverse interventies die de school op verschillende niveaus aangeboden/ingezet heeft:

De school heeft uitgebreid geprobeerd de leerling te begeleiden door middel van een-op-een sessies met zijn mentor en een aangepast Onderwijs Persoonlijk Plan (OPP/IOP). Ondanks deze inspanningen, was de leerling vaak afwezig bij afspraken en weigerde hij te communiceren, wat resulteerde in het niet behalen van de gestelde doelen. Het Ondersteuning en Begeleidingsteam (O&B) organiseerde een multidisciplinair overleg (MDO) met externe partijen zoals het jeugdteam en leerplicht, maar de communicatie met externe hulpverleners werd bemoeilijkt toen de klagster haar toestemming voor gegevensuitwisseling introk.

De leerling was betrokken bij meerdere incidenten tijdens gymlessen, wat leidde tot een aangepast rooster met verminderde gymlessen. Hoewel dit bedoeld was om de leerling te motiveren zijn gedrag te verbeteren, bleef zijn gedrag problematisch; zowel binnen als buiten school. Daarom werd besloten tot een volledig aangepast rooster met één-op-één begeleiding, maar dit werd niet succesvol voortgezet omdat de leerling langdurig ziek werd gemeld.

De school bood ook een trajectvoorziening aan ([trajectvoorziening], verder: de trajectvoorziening) om de leerling te helpen bij het maken van juiste keuzes, maar dit aanbod werd geweigerd door de leerling en klagster. De leerling werd uiteindelijk aangemeld bij de Thuiszitterstafel van het Samenwerkingsverband (verder: het SWV), maar zijn situatie werd niet besproken omdat klagster het probleem zag als een conflict tussen haar en de school.

Vanwege het hoge ziekteverzuim meldde de school de leerling meerdere keren bij DUO en Leerplicht. Na gesprekken met de leerplichtambtenaar en een beoordeling door de jeugdarts werd vastgesteld dat het ziekteverzuim ongeoorloofd was en dat de leerling volledig belastbaar was voor fysiek onderwijs. Desondanks bleef de leerling afwezig en volgde hij geen fysiek onderwijs meer, wat leidde tot verdere juridische stappen en een proces-verbaal.

In een gesprek met de directie werd geconcludeerd dat de huidige onderwijsvorm niet geschikt was voor de leerling. De school adviseerde om op zoek te gaan naar passend onderwijs, wat door klagster werd onderschreven. Zij gaf de voorkeur aan een andere praktijkschool, [school], in [vestigingsplaats]. Helaas bleken omliggende praktijkscholen geen beschikbare plekken te hebben. De

leerplichtambtenaar adviseerde uiteindelijk plaatsing in het speciaal onderwijs, maar klaagster ging hier niet mee akkoord.

Klachtonderdeel 1: Onveilig gevoel op school/ niet serieus genomen.

Onveilig gevoel op school

De leerling meldde ongewenst gedrag en bedreiging door de moeder van de medeleerling buiten school. De school reageerde direct door een gesprek te organiseren met de moeder en de medeleerling. Hierin werd benadrukt dat ouders geen leerlingen mogen aanspreken en dat bij herhaling maatregelen volgen. De school bood een herstelgesprek aan, maar klaagster wees dit af. Later onthulde de moeder van de medeleerling dat ze het gesprek had opgenomen, waarin de [leerling] racistisch en beledigend taalgebruik hanteerde. Dit schokte de moeder en de medeleerling diep. De school bood opnieuw een gesprek aan om de opnames te bespreken, maar klaagster weigerde. De school concludeerde dat klaagster geen interesse meer had in een gesprek en adviseerde beide leerlingen om elkaar te mijden.

Niet serieus genomen

Medewerkers van de school herkennen zich niet in het geschetste beeld dat leerling niet pedagogisch wordt benaderd, geen ruimte krijgt voor zijn verhaal en niet serieus wordt genomen. Alle medewerkers hebben namelijk een pedagogische verantwoordelijkheid/taak en richting alle leerlingen. Daarnaast is het van belang om - en zoals hierboven reeds aangegeven - te benadrukken dat gesprekken met leerling bijna onmogelijk zijn. Leerling is namelijk niet eerlijk over zijn aandeel/handelen in bepaalde situaties, lacht collega's of medeleerlingen uit, heeft nauwelijks verantwoordelijkheidsbesef en verantwoordt zijn gedrag indien hij wordt aangesproken als: "weet ik niet" of "vind ik normaal". De school vindt dit een zorgelijke situatie en vooral nu -na meerdere interventies, gemaakte afspraken, de vele gesprekken en evaluaties die hebben plaatsgevonden- geen positieve verbeteringen te zien zijn in het gedrag van leerling. Leerling blijft wangedrag vertonen en betrokken bij incidenten met als gevolg onveilige situaties op school en tijdens buitenschoolse activiteiten.

De coördinator heeft inderdaad specifiek gedrag van leerling "idiotie" genoemd. Aanleiding van deze opmerkingen waren de inhoud van de spraakberichten die leerling naar een klasgenoot heeft gestuurd. In deze spraakberichten is te horen dat leerling zegt dat hij de volgende dag op school de keel van zijn klasgenoot gaat doorsnijden, dat hij hem dood gaat maken en diens moeder zal vermoorden. Voor de docent was het onbegrijpelijk dat een kind van 13 dit tegen een ander kind van 13 zegt.

Klachtonderdeel 2: Grensoverschrijdend gedrag door docenten.

Volgens klaagster is het meerdere keren voorgekomen dat docenten zijn binnen gevallen terwijl leerling op het toilet was. De docenten hebben inderdaad de wc ruimtes gecontroleerd, maar zijn niet het wc-hokje ingegaan. Reden hiervoor is dat leerling meerdere malen betrappt is terwijl hij aan het vaper was op het toilet. Ondanks dat leerling door docenten hierop herhaaldelijk is aangesproken, trekt hij zich hier niets van aan en blijft hij vaper op het toilet. Omdat leerling niet aan te spreken is op zijn gedrag en hij meerdere wc's afstruinde en op verschillende verdiepingen in plaats van naar de les te gaan, heeft de school besloten om de toiletruimtes regelmatig te controleren.

Klachtonderdeel 3: Pestgedrag.

De leerling is uitgesloten van gymlessen vanwege herhaaldelijk fysiek en verbaal agressief gedrag, wat zorgt voor onveilige situaties. Hij volgt de veiligheidsvoorschriften niet en negeert instructies van de docent. Ook tijdens buitenschoolse activiteiten gedraagt hij zich onvoorspelbaar, door weg te lopen of niet te luisteren. Hoewel afgesproken is dat zijn rooster kan worden uitgebreid als hij beter gedrag vertoont, weigert de leerling zich aan de gedragsregels te houden. De school acht daarom één-op-één begeleiding noodzakelijk, omdat het reguliere onderwijs niet kan voorzien in zijn behoeften.

Daarnaast wordt betwist dat de coördinator tegen de leerling geschreeuwd zou hebben, maar wordt zijn gedrag, waaronder het in brand steken van een lesboek, asociaal en onveilig genoemd. De leerling vond dit echter normaal. Ook ontkent de adjunct-directeur beschuldigingen van fysiek geweld, waarbij andere aanwezige docenten deze ontkenning steunen.

De school heeft niet afgesproken dat de leerling weer mag deelnemen aan techniek- en gymlessen, gezien zijn voortdurende weigering om zijn gedrag te verbeteren. Ondanks interventies en evaluaties blijft zijn gedrag de veiligheid van zowel hemzelf als anderen in gevaar brengen.

Omdat er nog geen uitspraak van de leerplichtambtenaar of jeugdarts lag, is het ziekteverzuim op ongeoorloofd gezet. Dit is later weer gewijzigd in ziekteverzuim. Klaagster heeft meerdere brieven ontvangen met een verzuimoverzicht en had op elk gewenst moment contact kunnen opnemen met de verzuimadministratie van de school om door te geven dat de aanwezigheidsstaat niet klopt zodat dit ook direct door de administratie aangepast kan worden. School betreurt het dat klagster zelf hierover geen contact met school heeft opgenomen en merkt op dat klagster de verantwoordelijkheid heeft om de school te informeren.

Klachtonderdeel 4: Inhoud leerlingendossier.

De school heeft klagster herhaaldelijk de gelegenheid geboden om het leerlingendossier van haar kind te bespreken en haar zienswijzen toe te voegen. Ondanks uitnodigingen in oktober 2023 en april 2024, kwam klagster niet opdagen of gaf aan niet beschikbaar te zijn. Ze stelde als voorwaarde voor haar deelname dat de school videomateriaal zou delen waarin haar kind mogelijk slachtoffer zou zijn, maar de school bezit dergelijke beelden niet. In plaats daarvan tonen de beschikbare video's, die met de politie zijn gedeeld, de leerling als dader in een geweldsincident. De school heeft het leerlingendossier in november 2023 en mei 2024 per aangetekende post en digitaal toegestuurd, maar klagster ging niet in op het aanbod om het dossier samen te bespreken.

IV. Overwegingen van de Commissie

Klachtonderdeel 1: Onveilig gevoel op school/ niet serieus genomen.

Onveilig gevoel op school

De lezingen van klagster en verweerders met betrekking tot het conflict van [leerling] met de medeleerling en zijn moeder staan lijnrecht tegenover elkaar. De Commissie kan niet vaststellen wat de feitelijke toedracht is geweest en derhalve geen oordeel vellen over dit klachtonderdeel. Waar gemotiveerd uitleg is gegeven door de school op incidenten als door klagster opgebracht, komt dat de Commissie redelijk over. Klagster heeft dat niet overtuigend weersproken.

Niet serieus genomen

De Commissie overweegt dat het feit dat [leerling] zich niet serieus genomen voelde op zichzelf een betreurenswaardige zaak is. Het is echter voor de Commissie moeilijk te beoordelen in hoeverre dit gevoelen stoelt op reële feiten. Dit geldt temeer nu in het verweer gesteld wordt dat de school zich niet herkent in het pedagogische beeld dat klagster schetst. Voor de Commissie is veeleer het beeld ontstaan dat [leerling] moeilijk te hanteren en te corrigeren was. Dat is door klagster niet weggenomen kunnen worden en zij geeft er eerder blijk van daarvoor niet open te staan. Daardoor kan een eenzijdig en vertekend beeld ontstaan.

Gelet bijvoorbeeld op de niet weersproken lezing van verweerders rondom het bezigen van de term 'idioterie' kan de Commissie niet inzien dat hier sprake zou zijn van het niet serieus nemen van de leerling.

Dit klachtonderdeel is op beide punten ongegrond.

Klachtonderdeel 2: Grensoverschrijdend gedrag door docenten.

Ook dit klachtonderdeel wordt door verweerders betwist. Klaagster heeft niet aannemelijk kunnen maken dat er in dit geval sprake was van grensoverschrijdend gedrag door docenten van de school. Zij gaat ook weer volledig voorbij aan de reden. Dat de docenten de toiletruimtes controleerden acht de Commissie, in de gegeven omstandigheden, niet onbegrijpelijk.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Klachtonderdeel 3: Pestgedrag.

De door klaagster aangedragen voorvallen die zouden wijzen op pestgedrag van verweerders worden door verweerders betwist en naar het oordeel van de Commissie voldoende weerlegd. Verweerders onderbouwen hoe zij tot bepaalde maatregelen gekomen zijn. De Commissie is van oordeel dat klaagster niet aannemelijk heeft gemaakt dat er sprake is geweest van pestgedrag richting [leerling]. Ook hier gaat zij geheel voorbij aan het feitelijke verloop en het geheel van gebeurtenissen waarin incidenten zich voordoen.

Ook dit klachtonderdeel is ongegrond.

Klachtonderdeel 4: Inhoud leerlingendossier.

De Commissie stelt vast dat klaagster meerdere mogelijkheden gehad heeft het leerlingendossier op school te bespreken en om haar zienswijze aan het leerlingendossier toe te voegen. Ouders hebben niet het recht het leerlingendossier inhoudelijk aan te passen. Als zij aan kunnen tonen dat bepaalde informatie kennelijk onjuist is kan dat wellicht tot een uitzondering leiden. Maar in het algemeen kan volstaan worden met het bieden van de mogelijkheid een eigen opmerking te laten opnemen op de plaats waar daartoe aanleiding wordt gezien.

Dit klachtonderdeel is ook ongegrond.

VI. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart alle klachtonderdelen ongegrond.

Aldus afgegeven op 9 september 2024 door mr. J.M.J. Godrie, voorzitter, C.M. Clarijs en drs. P. van de Veer, leden, in tegenwoordigheid van mr. A. van der Veer MSc als secretaris.